

NAGYVÁRADAI NAPLÓ

SZERKESZTŐSÉG
ÉS KIADÓHIVATAL:
Str. Rimanóczy-u. 4.

Telefon: 21 (inter-
urban), éjjel 16-52.
Sürgőnycim: NAPLÓ
© ORADEA-MARE ©

Hirdetéseket a ki-
adóhivatalon kívül
eredeti díjszabás
szerint felvesz min-
den nagyobb bel- és
külf. hirdetési iroda

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP ♦ FELELŐS SZERKESZTŐ: FEHÉR DEZSŐ

Az erdélyi magyar színészet nagy napja.

(Kiküldött munkatársunk tudósítása.) Tegnap délelőtt zajlott le az Erdélyi és Bánati Színészegyesület tiltakozó közgyűlése, mely nem lehetetlen — utolsó önálló gyűlése volt az erdélyi magyar színészetnek. A közgyűlés célja közismert: tiltakozni az egyesület felosztatásának terve ellen és véglegesen megoldani azokat a személyes természetű kérdéseket, melyek rákfene módjára terjedtek és széthúzásra, végső lezúllásra vezetnek.

A hangulat, mely a közgyűlést megelőzte, nagyon vegyes volt, aminek a kétféle személyi kérdések felvetődése volt az oka. A megjelent igazgatók nyíltan két táborra oszlottak. Az egyik Janovics Jenő dr. mellé állott, a másik Fekete Mihály vezetésével „bálványt dönteni” jött. Fekete Mihály mellett — a közgyűlés megkezdése előtt — Szabó Pál temesvári igazgató korteskedett többször ki is jelentette, hogy neki az egyesületre nincs szüksége, de különben a felosztatás befejezett tény, amin változtatni nem lehet. Szabó Pál temetésnek nevezte a közgyűlést, amit zeneszóval rendeznek, hogy a kolozsváriak Janovics kedvébe járhasanak.

Az ellentét már a kávéházban folytatott szövegbeszéléseken a gyűlölet prűszölő hangjába csapott és a nagy zavarban a tábor szinte egyenlő felkészültségűnek bizonyult.

De csak az igazgatók — Róna kivételével, aki nem mert eljönni — árultak el részleteket haditervükből. A színészek hallgattak. Nem lehet tudni, melyik párt győz és ők csak győzőhöz csatlakoznak. Ez a színész pszichéje. Nem törődik célokkal, emberekkel, a szerződés fontos előtte csak.

A közgyűlés, mielőtt megkezdődött volna, már személyek személyi harcává alacsonyodott, aminek csak rossz következményei lehetnek. Részen azért, mert a személyeskedés mocsarában a tulajdonképeni célnak el kell sülyednie, részen pedig, mert a kétségbebizonytalanság szakadéka elé hurcolja azt az ötszáz színészesztenciát, melynek minden örömei között a magyar kultúra szolgálatában kell elvégezni.

Annyi bizonyos, hogy dr. Janovics Jenőn kívül nincsen ma senki Erdélyben, aki a magyar színészet érdekeit képviselni és megvédelmezni tudja. Ha ő és vele az egyesület megszűnik irányító lenni, a bomlás feltartóztatlanul bekövetkezik és elvégzi halálos munkáját. Szomorú példa erre Jugoszlávia és Csehszlovákia helyzete, ahol a magyar színészetnek nem volt Janovics Jenője. Am a szennedélyek nem ismernek példákat és tanulságokat.

A közgyűlés lefolyásáról a következő tudósításunk számolunk be:

Tegnap délből tartotta meg az Erdélyi és Bánati Színészegyesület rendkívüli igazgatók közt közgyűlést Kolozsváron. A gyűlést az egyesület felosztatása ellen való tiltakozás jellemezte. Hívták össze s ez alkalommal zenevendéyes felszólalások és viták várhatóak négy igazgató személye körül. A gyűlésen a nagyváradi szintársulatot Gróf László, Hetényi Elemér, Kornai Sándor és Harsányi Miklós képviseli. A tanácskozást már izgatott zóváltások előzték meg.

Fekete Mihály az ülés előtt nagy hangon kijelentette, hogy azt a piszkot, amit az illene indított hajzában felkavartak, vissza

fogja dobni azokra, akik őt kompromittálni akarták az erdélyi magyarság előtt.

Gróf László viszont azt hangoztatta, hogy személyes kérdésben fog szót kérni, s felszólítja Feketét, hogy oldja fel adott szava alól, hogy véget vessen több kínos mendemondának.

A közgyűlés megnyitása után megválasztották a közgyűlés tisztikarát. Elnök lett Szendrey Mihály, alelnök Hetényi Elemér, jegyző dr. Buja Sándor. Szendrey elfoglalva az elnöki széket, mielőtt üdvözlőné a közgyűlést, Isac Emil főfelügyelőhöz fordult, akit arra kér, illetékes helyen tegyen bizonyosságot arról, hogy a színész-egyesület hogyan nyilatkozott meg akkor, amikor léteben támadták meg. Ezután kérte a jelenlevőket, hogy higgadtan tárgyalják meg a napirenden levő kérdéseket.

Dr. Janovics Jenő tárgyilagosan előadta a Bukarestben történt eseményeket, beszélt a

Gróf László ügye.

Ezután Gróf László kért személyes ügyben szót. Elmondotta, hogy tizenkét év óta színész, tíz évet Nagyváradon töltött, ahol úgy színészkollégái, mint Nagyvárad város társadalmi részéről a legnagyobb megbecsülésben volt része, ami abban jutott kifejezésre, hogy egyesületi tanácsos lett. Majd így folytatta:

— Amikor Bukarestbe leutaztam, Parlagi nyilatkozatát vittem magammal, mely nyilatkozatban Parlagi kijelentette, hogy lemond a nagyváradi színház vezetéséről. Továbbá magammal vittem Marcus István színiügyi bizottsági elnök, Peter Julian prefektus és dr. Bucico Coriolán polgármester nyilatkozatát, melyben felhatalmazták, hogy a kettősnyelvű társulat ügyében tárgyaljak. Bukarestből hazatérve a nagyváradi sajtó formálisan arccul ütött és azzal gyanúsított, hogy résztvettem egy bizonyos értekezleten. Saját reputációm érdekében kérem, hogy

Fekete Mihály és Szabó Pál igazolják, milyen szerepem volt a keddi bizalmas értekezleten.

Szombaton már közölték a jelen volt igazgatókkal, hogy az egyesület felosztatásától tesszik függővé a nyolc koncesszió kiadását.

Szendrey felszólítja Fekete Mihályt, hogy válaszoljon Gróf László kérdésére.

A bizalmas ülés története.

Fekete Mihály felállt és a „Brassói Lapok” legújabb számával a kezében ezzel kezdte.

— Hála, hogy van Isten és igazság, mert most már módomban van, hogy a rettenetes vádak alól tisztázzam magam. Két becsületesem van. Egyik az, amit Congrádról a Tisza mellől hoztam magammal...

Közbekiáltás: Nem viszi vissza!

Fekete visszavág: De igen, visszaviszem! Ebből óriási zaj keletkezett, majd a lármával elcsillapultával így folytatta:

— Amikor májusban lent jártam Bukarestben, hogy a júliusi játszási engedélyt megszerezze, Soimescu már akkor mondotta, hogy a színészegyesület keretein belül nem ad engedélyt.

Ezután elmondotta a bizalmas értekezlet történetét. A titkos ülésen Soimescu azt kér-

színészegyesület felosztatásának motivumairól s leszögezi, hogy a bukaresti román színészszindikátus Manolescu elnökkel az élén lelkesen karolta fel a magyar színészek érdekeit s olyan tevékenységet fejtett ki, hogy a jelen volt magyar színigazgatókat könnyekig meghatotta. Soimescu azonban ragaszkodott a magyar színészegyesület felosztatásához, viszont a magyar-román együttes társulat szervezésének is volt a legerőteljesebb ellenzője.

Beszéde végén kijelentette, minthogy aláírta azt a bizonyos nyilatkozatot, nem veheti tovább az elnöki tisztséget.

Janovics beszédét óriási tapsorkánnal fogadták, a színészek felállva üdvözölték.

Ezután Szendrey Mihály emelkedett szólásra, arra kérte Janovicsot, hogy lemondását függessze fel a közgyűlés végéig, mert csak az hivatott eldönteni, kinek kell az egyesületből távoznia.

Gáspár Jenő és Fehér Imre bejelentették, hogy miután ők is jelen voltak a jegyzőkönyv aláírásánál, lemondanak színészegyesületi tanácsosi tisztükről.

dezte tőle, miért hirdeti azt a lapokban, hogy Temesvárt megkapta. Rónától azt kérdezte, „Róna ur, mi van a levélüggyel?”, mire Róna így felelt: „A levél meg van.” Szabó Páltól azt kérdezte, milyen vallású. Szabó azt felelte, református. Ekkor ő oda-sugta, hogy ez baj. Szabó erre azt mondta: „Akkor zsidó vagyok.” Feketéhez fordulva azt kérdezte Soimescu, hogy mi a véleménye Janovicsról, mire ő így válaszolt:

„Hü, önző, érdekhajhász, egyéni érdekeket szolgáló embernek tartom.

Ez volt a bizalmas értekezlet, amelyen

Gróf csak mint tolmács szerepelt.

A színészegyesület felosztatásának előzményei.

Fekete ezután felolvassa Valjean vezérigazgatónak ebben az ügyben tett nyilatkozatát, amely így hangzik:

— A színészegyesületet nem mi oszlattuk fel. Az egyesület szükségtelen voltáról ugyanazok győződtek meg, akik azt annak idején megalkották. Az egyesület felosztatását maga az egyesület határozta el.

— Bármint irnak is az erdélyi magyar lapok, nem veszem rossz néve a tőlük. Biztos vagyok abban, hogy ezeknek a lapoknak a szerkesztői valamennyien jóhiszemű emberek. Mindamelllett azok az információk, amelyeket a színészegyesület felosztatásával kapcsolatos eseményekről kaptak, végsővéig hamisak. A magyar színházak igazgatóival két tanácskozásom volt, az egyik a nemzeti színházban, a másik a kultuszminisztériumban. A tanácskozások, amelyeken kifejtettem előttük álláspontunkat a koncessziók kérdésében, a teljes megértés jegyében folytak le s kivétel nélkül az összes igazgatók legteljesebb megelégedésüket fejezték ki ama nagylelkűség fölött, amellyel mi a kisebbségek színházai iránt viseltetünk. Véletlenül került szóba e tárgyalásokon a színészegyesület kérdése is s ez alkalommal ama nézetemet fejeztem ki, jó volna, hogyha Nagyromániának összes színészei vallás és nemzetiségi különbség nélkül egy jól szervezett szindikátusban tömörülnek, amely hivatásbeli érdekeiket minden irányban megvédené. Janovics igazgató azt válaszolta nekem, hogy ő is már régóta ezt a nézetet vallja és már egy év előtt tárgyalt is velem erről azoknak a tárgyalásoknak folyamán, amelyeket Manolescu János urral folytattunk. Elhatároztuk, hogy a magyar színészeket felveszük a bukaresti szindikátusba. Maga Janovics a bizottság tagja lett s különös meglepéssel töltötte el az a

mód, ahogyan Manolescu mindent elkövetett, hogy ezt a célt elérhessék.

Az erről szóló jegyzőkönyvet Janovics igazgató ur is aláírta a többi színigazgatókkal egyetemben, a legszívesebben egyetértésben.

A jegyzőkönyv lezárása után megtartott utolsó összejövetelen Manolescu ur is részt vett, aki beható megbeszélést folytatott az összes igazgatókkal azokról a gyakorlati eszközökről, amelyekkel a célt el lehet érni. Ez alkalommal választották meg Janovics igazgató urat a román egyesület végrehajtó bizottságának tagjává s ebben a minőségben részt is vett a román szindikátus bizottságának ülésén Bukarestben. Világos ebből, hogy mily kevés komolysággal informálták a kisebbségi sajtót.

— Annak ellenére, hogy az összes igazgatók majdnem valamennyien értik a román nyelvet, titkáraik mégis hangosan és érthetően tolmácsolták azt magyar nyelven. Hangsúlyozni akarom, hogy már a magyar színészegyesület feloszlása előtt nemcsak Janovics dr egyedül, hanem igen sok magyar színész belépett a bukaresti egyesületbe, mert belátták, hogy az egyesületbe való belépéssel saját érdeküknek használnak, mert annak bizottsága, és vezetői a legnagyobb energiával dolgoznak, hogy a színészek anyagi jólétét biztosítsák.

— Megvagyok győződve, hogy a jövő teljes sikert fog hozni. A színészek ügyeinek vitelét most egységes adminisztráció végzi egy ember vezetése alatt s művészeink kivétel nélkül be fogják látni, hogy ennek a hatalmas szervezetnek tagjaivá kell lenniök, amely eredményesen meg tudja védeni érdekeiket.

Végül ezekkel a szavakkal fejezte be beszédét Fekete:

— Most már tisztán látok! Az egyesület aljas és piszkos vezetőségének le kell vonnia a konzekvenciákat. (Óriási zaj, verik a padokat.)

Dr Janovics Jenő emelkedett most szólásra. Elmondja az erdélyi szindikátus egybeolvadásának történetét, amely 1922 márciusában kezdődött, amikor is egyhangulag elhatározták, hogy beolvadnak az országos egyesületbe. A különbség azonban ott van, hogy akkor nem a feloszlásról, hanem a beolvadásról volt szó. Fekete ellen újabb vádak sorakoztat, amelyeknek egy részét Fekete elismerte, egy részét pedig letagadta.

Szabó Pál megerősíti Fekete Mihálynak azt a kijelentését, hogy Gróf László azon a bizonyos értekezleten csak mint tolmács szerepelt és nem tudta, hogy tulajdonképpen miről is van szó.

Lengyel Vilmos azt javasolja, hogy nem csak egyes direktorok, hanem mind a nyolc igazgató ellen vádat kell emelni amiatt, hogy honnan vették ahhoz a bátorságot, hogy az egyesület, mely csak a színészeké, feloszlását kérik. Elvégre nem az a fontos, hogy koncessziókat adjanak, hanem

az a fontos, hogy becsületes és tisztességes színészegyesületünk legyen, amely megvédi a magyar színészetet a prostitúciótól!

— Tudunk arról, hogy Róna saját kijelentése szerint a levélügybe Fekete buzdítására ugrott be, aki aztán az ankéten cserbenhagyta. Tudunk arról, hogy a három igazgató már hetekkel ezelőtt tanácskoztak Bukarestben és azt hangsúlyozták, hogy az egyesületre nincsen szükség, mert annak működése káros. Ebből is következik, hogy Fekete veszedelmes ellenségünk, akiben nem bízhatunk sem erkölcsi, sem művészi tekintetben. Módot kell találnunk arra, hogy a koncessziókat csak arra érdemesekek kápiják meg. Fel kell szólítani az ankéten résztvevő igazgatókat, jelentsék ki írásban, hogy nyilatkozatukat csak kényszerhelyzetben írták alá és ezt az újabb nyilatkozatot el kell vinni Banu miniszterhez.

A szatmári társulat a feloszlás ellen.

Mihályi Béla a szatmári társulat határozati javaslatát terjeszti elő, amely kimondja, hogy a közgyűlés teljes erejével és meggyőződéssel tiltakozik az egyesület feloszlása

ellen, ami a magyar színészet elsorvadását vonná maga után. A megvádolt színigazgatókkal szemben pedig, ha az ellenük emelt vádak beigazolódnak, minden közösséget megtagad és hozzájuk egyesületi tagok nem szerződhetnek, végül felkéri a határozat dr Janovics Jenőt, hogy lemondását vonja vissza.

Kovács Imre, Lengyel Vilmos és Szendrey Mihály személyes természetű felszólalása után Kovács Imre igazgató szintén a titkos értekezletről tett már ism-rt közléseket.

— Kiderült, hogy Soimescu kijelentése szerint Fekete, Szabó és Róna már megelőzőleg azt hangoztatták, hogy Janovics személye az egyedüli akadály, akinek felkészültsége és modora ellenszenvet keltett a bukaresti körökben.

Szabó rövid megjegyzése után Szabadkay Pál szatmári igazgató előadja, hogy Fekete Mihály neki is többször említette, hogy

nincs megelégedve a színészegyesület működésével és arra semmi szükség nincsen.

Ki hazudik?

Erre a kijelentésre kitört a vihar a közgyűlésen. Fekete Mihály felugrott a helyéről és indulatosan kiáltotta a szülő felé:

— Hazudik!

Mire Szabadkay ugyanabban a tónusban felelt vissza:

— Maga hazudik, aki ezen a közgyűlésen már harmadszor hazudik! Minden szavazat hazugság!

Óriási felháborodás zúdult fel erre. Közgyűlés tagjai felugráltak helyükről, egyesek a padot verték, mások dobolni kezdtek. A különböző megjegyzések egymást kiegészítették. A szünni nem akaró zajnak az elnöke csak azzal tudott véget vetni, hogy felfüggesztette az ülést.

Nyolcszáz iparostanonc remeke.

Megnyílt az iparostanonc-munka kiállítás.

A Staroveszky utca elején dusan díszelkeskedő park mögött egy szép földszintes házban kapott nemrég új otthont a nagyváradi iparostanonc oktatás. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy azt a szinte vezető pozíciót, melyet városunk a Szűcs László igazgató regimje alatt elfoglalt az iparostanonc oktatás terén, ma is megtartotta, mikor Muth Gyula igazgató lett az utóda. Az új direktor példátlan energiával és agilitással vette kezébe a továbbépítés munkáját, az ő szívósságának köszönhető, hogy az intézmény új otthonhoz jutott, ahol némileg is centralizálni lehetett az addig szétszórta működést.

Az igazgatónak és kitűnő tanártársainak: Petrás János, Matkó Benjamin, Mikes Ödön, Pap Emil, Pap János, Gyenge Lajos, Deryei Imre és a többi óraadóknak szorgos és szakszerű munkáját sok részben igazolja az a rendkívül értékes kiállítás, amely tegnap délután nyílt meg az intézetben s amely mintegy 800 nagyváradi iparostanoncnak pompásabbnál pompásabb művét csoportosítja.

A nagyszerű kiállítás sok tekintetben fölemelő és úgy kulturális szempontból, mint a nemzeti erő produktivitásának érdekében igen nagyfontosságú. Amely nemzetnek fiai ilyen komolysággal, alapos készültséggel, szorgalommal és mesteri ügyességgel dolgoznak, az a nemzet bizvást magában hordja az életre-

valóságot és igazi hivatással bír arra, hogy kivegye részét ama nagy restaurálási munkából, mely a háború által leromlott világ új építésében mindenkire vár.

Nagy hálával kell viseltetnünk az iskolavezetősége és Nagyvárad város iparostanonc dalmának áldozatkészsége iránt, hogy egy mással karöltve létrehozták ezt a remek kiállítást és meggyőzték, megnyugtatták bennünket iparos ifjaink nagyszerű munkakedvéről, készségéről és feltárták azt a biztató perspektívát, melyre az elernyed, stagnáló szomorú közállapotok mellett szükségük van mindazoknak, akik hinni szeretnek a jobb világ eljöttében.

Ezzel a főlemelő tanulsággal jártuk be a kiállítás termeit, miközben azt is megtudtuk, hogy tíz év óta ez az első kiállítás, amely iparostanoncaink újból a nyilvánosság elé állanak, hogy haladásukat bemutassák. Legutoljára 1913-ban volt Nagyváradon iparostanonc kiállítás, a világháború s az ezt követő forrongó idők alatt zavaros volt az oktatás s egyáltalán olyanok voltak az ipari viszonyok, melyek keretében kiállítás rendezhető nem volt.

Az első lépés most 10 esztendő után kezdetnek gyönyörű. Számban, művészi kivitelben annyi és olyan remek készítmények tár elénk, melyek meggyőző bizonyossággal szolgálnak arra, hogy városunk ipara mitsen

Atlantic — Apolló

Nyári mozi

Mozgósínház

A Dzsungel csodái.

(Korábban hasonló címen megjelent filmekkel nem tévesztendő össze.) 31 léleketfojtóan érdekes felvonásban. Itt csak 3 részben kerül bemutatásra.

I. rész 10 felvonás.

Szombat	Vasárnap	Hétfő
16	17	18

Az oroszánok városa. — A Halálörvény.

A Dzsungel vadak támadása.

A Leopárd bosszuja. Az Orkán.

A II-ik rész 19, 20 és 21-én. — A III-ik rész 22, 23 és 24-én.

Óriási áresés női kalapokban.

Egy diszitett lószőr kalap 185 L.

Klein Simon cégnél

Nagy Sándor-utca 1. sz.

Fölhivom a hölgyek és masamód-nők figyelmét, hogy a Klein-féle kalapgyár 3 nap alatt a legszebb és legdivatosabb formákra alakít.

Brüder Jenő halála.

A nagyvárad közügyeknek és a kereskedelmi életnek súlyos veszteségét jelenti Brüder Jenőnek, a Heimann Lipót és Társa rt. cég főnökének tegnap délután 66 éves korában bekövetkezett halála. Tipusa volt Brüder Jenő a régi várad kereskedelem alapítóját megvető és annak később országos hírnevet szerző self made manneknek, akik az energiájával, nagy koncepcióval és szorgalommal dolgoztak egy emberöltőn át. És mikor munkáját anyagi és erkölcsi sikeroronázta, megosztotta jövedelmét a szegényekkel és azokkal a humánus és emberbaráti intézményekkel, melyeknek alapítványosai és adakozói között mindig ott szerepelt Brüder Jenő.

A ma virágzó Heimann Lipót és Társa öi-felöltő vállalatot a 60-as évek elején Heimann Lipót céhbéli szabóiparos alapította. Az üzlet 1885-ben indult fejlődésnek, mikor Heimann veje, Brüder Jenő lépett a cégbe társul. 1889-ben már nyolc nagy műhelyben 60-60 munkás dolgozott, úgy, hogy Szatmáron, Désen, majd 1894-ben Budapesten is iókot nyitott és a női-felöltők és a szőrmérük piacán országos hírnevet és vevőkört szerzett, melyet meg tudott tartani Romániában is.

Brüder Jenő a munka embere néhány ónap előtt kezdett betegeskedni. Aggódó felesége Budapestre vitte szanatoriumba, a onnan azonban gyógyíthatatlan gyomorrákot onstatáltak és hazaküldték. Tegnapelőttolsó mentőiskérletként megoperálták, de kértelenül. Tegnap délután 7 órakor megálította a halál szenvedésétől.

Halálát özvegyén kívül sógora özv. r Heimann Józsefné, unokaöccse Heimann Béla mérnök és nagy család gyászolja. Kisebbségi részét a gyászból a nagyvárad orth. r. hitközség, melynek előjárósági tagja és város, melynek évek hosszú során át törvényhatósági bizottsági tagja volt.

Temetése ma délután 2 órakor lesz a Pével-utca 17. számú gyászháztól.

HIREK

* A záróra meghosszabbítása. Tudomására hozom az érdekelteknek, hogy az összes 1-ső osztályú helyiségek zárórája a mai naotól kezdve 2 órára alapitattik meg. Ezen ideig semmilyen hosszabbítási díj nem vetendő. ss, Aurel V. Catana Prefektus Politia.

* A Principele Mircea nagyvárad iókja. A „Principele Mircea” Egyesület, mely a gyermekek és csecsemők felsegélyezése céljából alakult, Öfelsége Mária királynő magasabb védnöksége alatt Nagyváradon fiókegyesületet szándékozával felállítani, egy értesültünk, hogy Dumitrescu Viorica rnő és dr Bucico Coriolan városunk polgármesterének kezdeményezésére alakuló ülésre egy értekezletet hívtak össze, amely folyó évi június hó 17-én délelőtt 11 órakor lesz megtartva a városháza disztermében és ezen értekezleten részt fognak venni a város összes ököelősegei, az összes orvosok nejeikkel, az összes jótékony egyesületek, valamint nagy számú kijelölt közönség, hogy maguk részéről is kivehessék részüket ezen fiókegyesület megalakulásának realizálásában. Erre az értekezletre hivatalos mindenki, ki az ügy iránt érdeklődik, anélkül, hogy külön írott megívót kapott volna. Ezen egyesület célja egy központban, mint a fiókoknál a gyermekek segélyezése. Bármily legyen annak helyzete,

az áldott állapotban levő asszonyok támogatása és a gyermekágyas nők tejjel és más dolgokkal való ellátása. Az egész egyesület a közegészségügyi vezérigazgatóság ellenőrzése alatt áll, az egyesület igazgatását pedig egy helyi bizottság végzi, amely 14 tagból van összetéve s amelynek tagjai hivatalból legalább két orvos, egy jogügyi tanácsos, egy gazdaság, egy pedagógus s legalább három hölgy. Részt vesz továbbá a bizottságban hivatalból a polgármester és az egészségügyi osztályfőnök. A központi bizottság elnöke Öfelsége a királyné. Az egyesület alapító és rendes tagokból áll. Alapító tagok azok, akik egyszer s mindenkorra 500 leut fizetnek, a rendes tagok pedig akik évi 12 leut fizetnek. Végül különféle gyűjtések, ünnepélyek stb. révén igyekeznek az egyet biztosítani az általa fenntartott intézmények létesítésére szükséges tőkét. Tekintettel az egyesület nemes céljára, arra, hogy városunkban kevés ily természetű intézmény van és az egyesület mérsékelt pénzügyi erővel rendelkezik, hisszük, hogy Biharmegye és Nagyvárad összes lakossága önként fog sietni, hogy minden lehető támogatást megadjon ezen eszme realizálására, ezen egyesület megalkotása által és nem fogja sajnálni pénzadományát az intézmény alapjainak növelésére. Azon alapok, amelyek itt létesítettek, kizárólag a nagyvárad és biharmegyei fiókegyesület létesítésére fognak fordíthatni. Jóllehet, az egyesület csak 1920-ban létesült, idáig több mint 30 fiók egyesületet létesített, így Alba-Iulia (Gyulafehérváron), Nagybányán, Brassóban, Cernovit-ban, Clujon, Nagyszébenben, Szigeten, Temesváron, Chisenevben, Udvarhelyen, Bolgrad stb.

* A nagyvárad kávéosk szervezetének új tisztikara. Tegnap délután tartotta a nagyvárad kávéosk vendéglős, cukrász szervezet tisztújító közgyűlését, mely úgy vált aktuálissá, hogy Vajda Sándor, a szervezet eddigi elnöke lemondott. A tegnapi közgyűlésen elnökké választották Fährich Zoltánt, alélnökké Schweizer Adolfot. A vendéglősök elnöke lett Czipóth Ferenc, italmérőké Wégner Mór, cukrászoké Novomeszky Imre. A felügyelő bizottság elnöke Rein Jenő. A tegnapi közgyűlést az tette ünnepélyessé, hogy azon oly illusztris vendégek voltak jelen, mint a kávéosk ipartársulat bukaresti központjának elnöke, a szervezet kolozsvári központjának elnöke Décei Lázár és Turi titkár.

Nagyvásár a jövő héten. A közönség tudomására adatik, hogy az országos vásár folyó hó 18-án és 19-én lesz megtartva. Pópa, m. p. seful antist. oraş.

* A földmívelők egyesületének közgyűlése. A földmívelők egyesületének vasárnap folyó hó 17-én délelőtt 10 órára a városháza nagytermében tartandó közgyűlése, közbejött akadályok miatt, ugyanazon napon és helyiségben nem délelőtt, hanem délután 5 órakor fog megtartatni.

* A mai nagy Intim-estén Jaulusz új műsorral lép fel a Bonbonnierben. Tábori két bohózatot játszik. Az előadás pont 9 kor kezdődik.

* Külföld tiltakozik a román tartozások moratoriuma ellen. A román kamara és szenátus által legutóbb megszavazott külföldi tartozások moratoriumára vonatkozó törvény ellen a francia, olasz és sveizi kereskedelmi körök tiltakozása után a Csehszlovákia egész sajtója tiltakozik az ellen az antikomeriális törvény ellen. Ebben az ügyben jegyzékvaltás is várható.

* A Ciontemplomban az Istentisztelet péntek este háromnegyed 8 órakor kezdődik.

* Sándor Pál a gyűlölködő politika ellen. (Budapesti tudósítónktól): A nemzetgyűlésen Scitovszky elnök bejelentette az új miniszteri kinevezéseket. Ezután kisebb javaslatokat tárgyalnak, majd Szilágyi Lajos a tisztviselői fizetések ügyében mondott sürgős interpellációt. A pénzügyi bizottságban az indennitási javaslat tárgyalásánál Sándor Pál beszélt, akinek véleménye szerint az államnak ki kellene mondania a gazdasági csődöt. Sándor ezután élesen bírálta a szélsőjobboldal szereplését és azt hangoztatta, hogy gyűlölködéssel és szélsőséges eszközökkel csak az erők szétforgácsolását lehet elérni. Ilyen módon nem lehet megnyerni a külföld bizalmát. Különben is a külföldön megnagyitva jelentkeznek egyes dolgok, mert az ellenséges propaganda mindent kihasznál ellenünk. Wolff Károly erre kijelentette, hogy pártját magasabb nemzeti szempontok vezérik és nem hiva semmiféle terrorisztikus fellépésnek.

* Orvosi hír. Dr Adonyi Jenő fogorvos hazaérkezve rendeléseit megkezdte.

* Csak 3 napra jön miss Sheba, az eredeti Fregolia.

* Kinizsi—NAC. Románia bajnokcsapata, a Temesvári Kinizsi lesz vasárnap a NAC vendége. A mérkőzést nagy érdeklődéssel várja a sportközönség, mit legjobban bizonyít az a tény, hogy az elővételben kibocsájtott jegyek elfogytak. A rendezőség újabb ülőhelyek beállításáról gondoskodott és jegyek korlátolt számban még a mai napon kaphatók „Hellas” Avram Jancu 14. és Kádár—Balog üzletében.

* A halál ösvénye. Nap-nap után veszünk a híreket, hogy hol ebben, hol abban a városban történik ez vagy amaz a szerencsétlenség, mert a halál, ez a fáradhatatlan vadász örökké lesben áll és kihasználja a legkisebb kínálkozó alkalmat is, hogy áldozatát leterítse. Különösen jó vadászterület számára a sziklák és az őserdő, ez utóbbiban pláne ezer és ezer alakban szedheti áldozatát, ingovány, mérges kigyók, tigrisek, oroszlanok és leopárdok veszélyeztetik a szegény halandó életét. A vakmerő és — mint ez esetben is — épen az életfentartási ösztön által hajtott emberek a fenyegető veszély elől menekülve, sokszor sokkal veszélyesebb helyzetbe kerülnek mint a mily elől menekülnek. A Dzsungel csodái című filmben megrázó érdekességgel játszódik le szemeink előtt egy ily jelenet. — E nagyhatású film melyről tulás nélkül állithatjuk, hogy eddig páratlan a maga nemében és amely az egész világon 5 részben lett bemutatva, eddig el nem ért sikert aratott, az Atlantic és Apolló mozikban ezombattól kezdve csak 3 részre osztva, de 31 felvonásban kerül bemutatásra.

* Az eredeti Fregolia, minden idők legnagyobb varieté attrakciója a jövő héten jön.

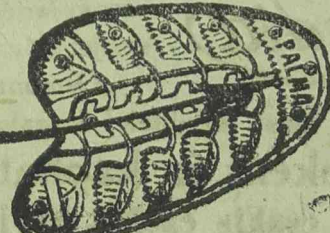

ülön klasszist képvisel

Palma

Kaucsuktalp és kaucsuksarok
tartósabb a legjobb bőrnél!

"RADIO" hirdetés.

LEGUJABB TÁVIRATOK.

A színészek közgyűlése tiltakozott
egyesületük feloszlata ellen.

Fekete Mihályt és Rónát kizárták az egyesületből, Gróf Lászlót, Szabó Pált és Kovács Imrét rehabilitálták. — A kolozsvári sajtó tüntetése Fekete mellett.

Kolozsvár, június 14. (Kiküldött tudósítónk telefonjelentése.) A közgyűlés újból való megnyitása után Szabadkai József szatmári színigazgató megismételte Fekete elleni vádjait. Fekete szenvedélyesen tiltakozott a vád ellen, mintha ő denúciált volna. Kijelentette, hogy tovább fog küzdeni a magyar színészetért, ha nem is mint színigazgató, de mint közkatona.

Szakács Andor (Temesvár) javasolta, hogy Rónával és Feketével szemben kiméletlenül járjanak el, Gróf Lászlót, Szabó Pált és Kovács Imrét pedig meg kell védelmezni a velük szemben elhangzott vádak ellen és bizalmat kell nekik szavazni.

Ezt a javaslatot a közgyűlés egyhangúlag elfogadta és Gróf Lászlónak, Szabó Pálnak és Kovács Imrének egyhangúlag bizalmat szavaztak.

Réthely Ödön (Kolozsvár) javasolta, hogy Rónát minden további nélkül ki kell zárni az egyesületből, Feketével szemben pedig a megindítandó eljárás eredményéhez képest kell eljárni. Fekete közbekiáltott:

— Nem kérek kegyelmet, csak igazságos ítéletet!

Dr. Janovics és Gróf László felszólalása után a közgyűlés úgy határozott, hogy

Feketét és Rónát kizárja az egyesületből, azonkívül Rónával minden emberi közösséget megtagad...

Róna kizárása egyhangúlag, Fekete kizárása pedig szótöbbséggel történt, 18 jelenlevő közül tizenhárman és pedig 8 kolozsvári és 5 vidéki színész a kizárás mellett, az 5 marosvásárhelyi és nagyváradai tanácsstag nem szavazott, tehát a kizárás ellen volt. Fekete

kizárása azon indokból történt, mivel a közgyűlés úgy látta, hogy Fekete az egyesületnek ellensége.

E határozat kihirdetése után Fekete tüntetőleg elhagyta a közgyűlés színhelyét, vele együtt eltávoztak a kolozsvári sajtó képviselői is, akik a közgyűlés termén kívül érkezve,

Fekete mellett nagy tüntetést rendeztek és „Justizmord” kiáltással Janovics ellenes magatartást tanúsítottak.

Ezután Forgács (Kolozsvár) felolvasta a színészegyesület feloszlata ellen Banu miniszterhez intézett tiltakozó memorandumot, melyet a közgyűlés egyhangúlag elfogadott és megválasztott egy bizottságot, mely azt Bukarestbe, a miniszter elé vigye. A bizottság tagjai Lengyel Vilmos, Sipos Zsigmond, Hursányi Miklós, Sümegi Ödön és Békefi Lajos.

Ezután Szendrey elnök kérte Janovicsot vonja vissza lemondását és ne hagyja el a magyar színészetet. E felszólításra az egész közgyűlés felállással és tapssal tüntetett Janovics mellett. Janovics azonban minden meggyőzősége nélkül kijelentette, hogy távoznia kell és addig, míg a feje felett lebegő gyanu teljesen el nem oszlik, az elnöki tisztet el nem vállalhatja, de mint közkatona fogja szolgálni a magyar színészet ügyét.

Szendrey ekkor azt javasolta, hogy addig, míg Janovics vissza nem térhet, állását ne töltsék be.

Gáspár és Fehér igazgatók, akik az ülés elején szintén lemondtak, bejelentették, hogy lemondásukat nem vonják vissza. Ezután Szendrey elnök bezárta az ülést.

* Csomaggyűjtő állomás Nagyváradon. Bukarestből jelentik, hogy a CFR vezérigazgatósága rendeletet bocsátott ki, amely szerint a kötegyáni, biharpüspökii és érmihályfalvai határponton keresztül küldött csomagok felvevő állomása Nagyváradon lesz. A csomagszállító vagonokat a szomszédos államok kölcsönösen beengedik és átrakodás után visszajönnek.

* A Lidó szombaton, holnap este 8 órakor nyílik meg. A közönség mindazt meg fogja találni ételben, italban és egyéb szórakozásban, amit a Lidótól vár.

* A magyar tudományos társulatok a tudományok népszerűsítéséért. Budapestről jelentik: A tudományos társulatok és intézmények országos szövetségének választmányja a tegnapi ülésen foglalkozott a tudományos társulatok sajtóvállalatainak kiépítési tervével. Az ülésen bejelentették, hogy a „Stadium” könyvkiadó és könyvkereskedelmi részvénytársaság egy millió koronát ajánlott fel a szövetség céljaira.

* A palesztinai kormányzó megmenekült. Londonból távirják: Samuel Herbert, akit a beduinok megtámadtak, biztonságban van. Ma Harfába érkezett. A támadáskor megsebesült csendőrhelyettes meghalt. Kivüle még négyen haltak meg.

* Figyelmébe ajánljuk, hogy női ruha és kalap szükségletét legjutányosabban Hevesi „Párisi-divatáruházában” Zöldfa-utcán szerezheti be.

Kandia

legfinomabb
csokoládés-
sertjei „Yvonne”
„Osmana”,

„Aranydollár” most kerültek forgalomba.

Darabonként is kapható.

Mindenütt csak ezeket kérje!!

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Péntek: Tökmag, B) bérlet, 119. sz.
Szombat délután: Aranyadár, mérsékelt hely-
árral.

Szombat este: Levendula, bérleten kívül.
Vasárnap délután: Tul a nagy Krivánon, mérsé-
kelt helyárral.

Vasárnap este: Hamburgi menyasszony, bérleten
kívül.

Hétfő: Három a kislány, A) bérlet 120. sz.

(*) Tökmag. A Tökmag ma este B) bérletben
rendes helyárral mellett kerül színre.

(*) Levendul. E nagyszerű poétikus operettnek
szombaton este lesz a negyedik előadása bérleten kívül.
A főszerepeket ezúttal is Pintér, Kovács Kató, Pogány
Gálf, Tolnai, Pattantyus, Perényi, Stoll és Kiss Gyula
játsszák.

(*) Vasárnapi előadások. Vasárnap délután
Tul a nagy Krivánon operette kerül színre mérsékelt
helyárral, este pedig a Hamburgi menyasszonynak
lesz a bérleten kívüli előadása rendes helyárral mellett.

(*) Három a kislány. Hétfőn este A) bérletben
a legbájosabb operettek egyike a Három a kislány
lesz a színház műsorán, teljesen új szereposztásban és
rendezésben. A darab főszerepeit az operett együttes
kiváló játszó. A női főszerepet Pintér Böske játsza
ezúttal először nálunk.

(*) B. Sándor Erzsi vendégszínház. A világhírű
koloratur énekesnő a jövő héten kezd meg három
estére terjedő vendégszínházát színházunkban. Kedden
este a Traviatában lép fel, csütörtökön este a Hoff-
mann meséiben és szombaton este a Bohémek Mim-
szerepét fogja eljátszani a kiváló énekművész. Erre
az előadásra a helyárral 100 százalékkal vannak fel-
emelve. A jegyek a usítását mind a három előadásra
szombaton reggel 9 órakor kezd meg a színház
pénztára.

(*) Az al-Dimitri bemutatója az Atlan-
tic- és Apolló-mozikban. A rejtélyes Orosz-
ország történelmének egyik legizgalmasabb
fejezete, Rettenetes Iván cár kora jelent meg
tegnap filmen az al-Dimitri előadásán. Hé-
monumentális felvonáson keresztül pergeti le
az ezer misztikummal megirt történet, mely
annak idején Schiller és Puskin fantáziáját is
megihlette. Az érdekes film még csá-
ma, pénteken lesz műsoron, amelyben a fő-
szerepet a közkezdelt Hanny Weisse és Al-
fréd Abel játsza. Az Atlantic műsorába szen-
zációként illeszkedik a világhírű Elisarov
orosz tánctrío fellépése.

(*) Lucy Doraine és Alfons Fryland
két nagyszerű szerepben mutatkoznak be
Dorian-Filmszínház mai reprizén, hol két ki-
tűnő Dorian-Film látható egy előadás kere-
tében: „Egy asszony, aki ölt...” és a „For-
gósze kisasszony.” Ez előbbi dráma, a
utóbbi vígjáték és így azoknak, kik Luc
Doraint szeretik, alkalmuk van, hogy ke-
vencük tehetségét minden oldalról megco-
dálják. A hatalmas, kettős műsor csak m-
látható a Dorian-Filmszínházban.

* Ruhavászon, lüster, tennise és nyári-
öltönyt szövet különlegességek legolcsóbban
SZÉKELY posztóáruházában, Str. Avram
Jancu (Kossuth) utca 5. szám szerezhetők be.
Fenti cég belésárukban szintén elismert spe-
cialista.

Özv. Bröder Jenőné úgy a maga,
mint egész családja és rokonai nevé-
ben mély fájdalommal jelenti, hogy
felejtethetetlen drága jó férje

Bröder Jenő

nagykereskedő

hosszas szenvedés után, életének 66 ik
és házasságának 39 ik évében jobb-
létre szenderült.

A megboldogultat f. hó 15-én
d. u. 2 órakor kísérik utolsó útjára
Pável-utca 17. sz. házból az orth. izr.
temetőbe.

Nyugodjék békével!

A Heimann Lipót és Társa Rt. igaz-
gatósága, felügyelőbizottsága és tisztviselő-
kara őszinte fájdalommal és megilletődéssel
jelenti, hogy a cég vezérigazgatója

Bröder Jenő ur

folyó hó 14-én elhunyt.

A megboldogult négy évtizeden át ve-
zette cégünket és puritán becsületességgel,
odaadó, fáradhatatlan munkásságával és buzgó
kereskedői tevékenységgel szentelte életét
cégünk fejlődésének és boldogulásának. Bölc-
s vezetésére, alyai jóindulatára és támogatására
minden időben hálás szeretettel fogunk vissza-
emlékezni.

Az igazgatóság, a felügyelőbizottság
és a tisztviselői kar.

estett régi fejlettségéből, de vannak ipar-
gek, melyekben az egész országban egy város
er veheti fel velünk a versenyt. Ilyen iparág
utorkészítés és a grafika. Amit e nemek-
nyújtanak fiaink, azokkal nagy világ-
sok műipari kiállításain sem kellene szé-
nykezniük.

Hatalmasat lendült a cipőfelsőrész és a
beli készítő ipar. Az idők követelménye a
s lábbeli. Iparunk értelmességére, alkal-
kodó képességére vall, hogy lépést tartva
övetelményekkel úgy kifejelesztette a láb-
készítő ipart, hogy szinte csodálattal
néljük minő csinnal, izléssel, befejezett
llyel készítik ifjaink a leggyönyörűbb
ei és női cipőket.

Visszaesés mutatkozik az építő iparban,
viszont abban leli természetes alapját,
y stagnál az építő iparunk.

Az iparostanonc iskolának egyébként ez
a 2300 növendéke volt, olyan létszám,
y már megközelíti a háboru előtti. Az
ag nagyot javult, mert az életviszonyok
az ifjúságnak olyan rétegét is az ipari
yára terelik, amely aze őtt hallani se akart
kéművességről. Ma, vége a régi konzerva-
jelszónak: *Ha megbúsz, suszternek méssz!*
a négy középiskolát végzett ifju, sőt nem
y az érettségivel a zsebében, a kézműves-
re adja magát, mert ma, mint öntudatos,
elligens iparos, erkölcsileg és anyagilag
akal jobban el tud helyezkedni, mintha a
terheltségben szinylődő lateiner pályát ke-
né. Így az iparostanoncoktatás is más
nyokat kereshet, hiszen nem kell ugy ve-
dnie a közismereti tárgyakkal, mint a
gi időben, mikor az inasok nagy része az
alfabeták táborából került ki. A tanonc-
tatás ma a szakmabeli készség megtanulá-
sának lehet a támogatására, a tanonc tehát
orszában, alaposabban és tág horizontban
a feljuthatja el a mesterségét. Ezért örömmel
lljuk, hogy *Muth Gyula* igazgató nagy
szegságot fejt ki, hogy a műhelyoktatás
a felvehető legyen. A város vezető embe-
nek pedig össze kellene fogniok, hogy az
aroktatást, ezt a legeslegesítő kérdések egyi-
t, a leghatékonyabban támogassák. Az
arostanonciskola otthonát szabaddá kell
olombotni az intézmény céljaira. A házban meg
Amarmaradt lakóknak megfelelő lakást kell
elhatározni, hogy a felszabaduló helyiségekben a
stvábbi tantermek, a pincében pedig a mű-
lyoktatás berendezhető legyenek.

A kiállítás megnyitása.

A nagyvárad iparos-tanonciskola kiáll-
asa tegnap délután fél 4 órakor nyílt meg
éltő ünnepélyességgel az intézmény Staro-
eszky-utcai házában.

Az ünnepélyes megnyitáson diszes kö-
onség volt jelen. Ott voltak: Ciorogariu,
erentiu és Stan püspökök, Olteanu tábor-
ok, dr Bucico polgármester, Catana rendőr-
refektus, dr Chirvai képviselő, a nagyvá-
adi ipartestület képviselőiben Czeglédy
eremiás, Megyery Ferenc, Vlád Agoston,
ebovits Rudolf, Szilágyi Géza, Bódis Fe-
ene, Kovács Kálmán, Mónus Sándor, to-
ábbá a tantestület képviselői és diszes hölgy-
szőnség.

Tulbure György tanfelügyelő és *Muth*
yula igazgató mondtak megnyitó beszédek,
mertette az iskola történetét és jelenlegi
szonyait és abbéli fontosságát, hogy a ro-
nán nemzetiségű ifjak százait képzik most
i az ipari pályán, tehát azon pályán, melyet
ezelőtt a román ifjak alig kerestek fel. Kö-
zönetet mondtak Nagyvárad város iparos
ársadalmának és mindazoknak, kik 25.000
eüt kitevő pénzadományaikkal lehetővé te-
ék, hogy a kiállítás megrendezhető legyen.
Atkó Benjámin tanár magyar nyelven üd-

vözölte a vendégeket, kérve a jóindulatu bi-
rálatot a tanári kar munkássága iránt.

Majd a növendékek szavalata és éneke
következett s ezután a vendégek a kiállítás
megtekintésére indultak,

Az egyik teremben gazdag buffet várta
a vendégeket. A készítmények szintén a pék-
és husipar tanoncainak kiállított tárgyai vol-
tak, de olyan tárgyak, amelyekre nem volt
kötelező a tiltó rendelkezés, hogy: *A kiállí-
tott tárgyakhoz nyulni tilos.*

Séta a kiállításban.

A kiállítás négy teremben nyert elhelye-
zést, az első kettőben rajzokat, a többiben pe-
dig ipari készítményeket állítottak ki igen
ügyes csoportosításban és gondos elrende-
zésben.

Az első teremben levő rajzok harmadéves,
tehát a tanoncsorból már kikerülő ifjak mun-
kái. Gépészek, asztalosok, lakatosok, cipészek,
festők, litografusok, nyomdászok szerkezeti
rajzait, tervezeteit és diszmunkáit látjuk itt,
egyik-másik a magasabb művészi mértéket is
elbirja és becsületére válik a mesternek, *Mikes*
Ödön rajztanárnak. Az egyik falat a grafi-
kusok roppant tetszelős munkái teszik külö-
nösen vonzó látvánnyá. Itt kíválnak *Ványai*
Imre a litografus, *Frankfurt Miklós* nyomdász,
Katz Ernő ékszerész és *Veres József* cégfestő
munkái. Hasonló figyelmet érdemelnek *Se-
res László*, *Varga Károly* és *Kiss István* laka-
tosok, *Barta János*, *Onye József*, *Gáspár* test-
vérek és *Neumann László* asztalosok, *Szöllősi*
Lajos cipész, *Erdélyi József* és *István*
építészek, *Jachini József* és *Németh Árpád*
bádogosok és akit udvariasságból
az első helyen kellett volna említeni
Langenscheidt Mici nőiszabó tanonc kitűnő
rajzai, melyeket a kivitel tisztasága, csinyja
és a szerkezeti pontosság egyformán jellemez.

A második teremben a kezdő tanoncok
rajzai láthatók. Itt is több olyan munkát
láthatunk, mely készítőjének biztos tehetsé-
gére vall. Különösen kíválnak a következők:
Jermendy Jenő, *Körösi Sándor*, *Moca Ro-
zália*, *Balog Ilie* és *Klein Béa* asztalosok.

A harmadik terem a ruházati iparcikkek
csoportját tartalmazza. Különösen meglepő
szépek a lábbeli készítmények. E nemből
igazán remekeltek: *Baranyi Sándor*, *Szabó*
József, *Süssmann Sándor*, *Ströck László* (a
Törökvis ifjusági kapusa) cipészek és felső-
részkészítők, *Gáspár Lajos* és *Fekete Lajos*
csizmadiák. Művészi szép munkát produkál-
tak még *Kovács Pál*, *Faur Miklós* és *Koszta*
István timárok, *Grün László* nőiszabó, *Kiss*
Teréz, *Barta Margit*, *Hegedüs Mária*, *Aszta-
los Erzsébet* és *Klein Erzsínő* ruha- és kalapké-
szítők, *Schwartz Sándor* szücs, *Blau Jenő*, *Pál*
János, *Szivós Mihály*, *Rosenberg Sándor* férfi-
szabók és az egyetlen magyarszabó *Pap Já-
nos*, aki egy remekbe zsinórozott mellény-
nyel bizonyította, hogy ez az iparág sem ha-
nyatlott el.

A negyedik terem a szerkezeti és diszitő-
ipar frappáns termékeit tárja elénk. Butor-
ban, nyomdai, vonalozó és könyvkötő mun-

káhan olyan produktumokat látunk, melyek
messze földön alig lelik párjukat. A szebb-
nél-szebb munkák készítői közül a követ-
kezők érdemlik a különösebb figyelmet:
Németh Árpád bádogos, *Papp György* vilany-
szerelő egy elmés világítási kapcsolóval, *Fe-
kete János* kovács, egy kocsi aljának finom
miniaturjével, *Szabó Atilla*, *Burzuk János* és
Groo József pintérek, *Zipsz József* kocsi
készítő, *Neumann László*, *Erdélyi Béla*, *Oláh*
Lajos, *Ellenes István*, *Kovács László*, *Hoff-
mann János*, *Varga Ferenc* (az Egyetértés
kapusa) és *Zámor László* asztalosok. Utób-
binak egy kis kerek asztala a kiállítás leg-
szebb darabja. Gyönyörűek a *Varga Ferenc*
faberakásos képei. Az inyenceknek kedves
látványt nyújtanak *Csete József* cukrász gyö-
nyörű tortája és *Szörnyü László* cukorka-
készítményei. A mulakatosok között *Loscher*
Jakab, *Kerekes Ferenc* és *Platni József* ké-
szítményei válnak ki. Igen érdekes, szép
munka a *Pollák Endre* műszerész elektromos
gépe. Különösen fontosnak találjuk ezt a
munkát, mert ma egész Nagy-Romániában
nincs tanszerkészítő műhely. *Kiss István*
mechanikus egy csöppréssel, *Nemecsek*
Rudolf egy acélkazettával vivja ki a külö-
nösebb érdeklődést. Gyönyörűek a *Blau* és
Katz, valamint *Keszenbaum Sándor* és *Dem-
jén Sándor* ékszerészek finom művi munkái.
Mint specialisták remekeltek, *Ferenc Béla*
tüköresiszoló, *Kertész Miklós* és *Schwartz*
Miklós fémbutor készítő. A grafikai és
ezzel rokon csoportban igen értékes mun-
kákat nyújtottak: *Ványai Imre* litografus-
rajzoló, *Gyárfás Viktor* dombornyomó, *Kocsis*
Béni, *Szilágyi András* vonalozók, *Bányai*
Jenő, *Frankfurt Miklós*, *Nagy Imre* és *Eisele*
Ferenc nyomdászok, *Hoducz Ilona*, *Pajtás*
Sándor és *Szilágyi Imre* könyvkötők.

A kiállítás egyébként három napon át
lesz nyitva, díjtalanul megtekinthető.

A nagyvárad társadalom főleg, az ipa-
rosság, 25.000 leut adott össze a rendezés
költségeire. Ez összegből bőven fog jutni az
érdemes tanoncok megjutalmazására.

(p. b.)

Vagontételekben vásárolunk

BOGSZA-LIKÖR-
GYÁRUNK részére
gyümölcsöket:

Lloyd 1290

cseresznyét, meggyet, barackot, körtét,
szilvát, epert, málnát, szedret stb. kömény-
magot bármily tételben. Ajánlatot mennyiség
megjelölésével kér BOGNÁR és SZÁNTÓ
Erdélyi Kereskedelmi R. T. Cluj, Calea
Regele Ferdinand 70.

PREVEDEREA

ROMÁN BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

Alaptőke Lei 10,000.000
Tartalék Lei 20,000.000

Kartelen kívül

Vezérigynökség:

a BIHARI BANK és KERESKEDELMI R. T.-nál

NAGY SÁNDOR-UTCA 4.

GUMMIKÖPPENY óriási raktár miatt mélyen leszállított árak mellett kapható
HAAS LIPÓT Linoleum gyári lerakatában

Strada Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 5. sz.

Kocsis köppeny	Leu 500.—	Régi ár 750.—	Férfi gummiköppeny szövetszálalóval	Leu 1400.—	Régi ár 1600.—
Férfi gummiköppeny	" 910.—	" 1050.—	Férfi gummiköppeny szövetszálalóval	" 1750.—	" 2100.—
Férfi és női gummiköppeny	" 1010.—	" 1200.—	Férfi gummiköppeny egész finom szövetszálalóval	" 1755.—	" 2000.—
Férfi bovero	" 1500.—	" 1700.—	Női gummiköppeny selyem fényű . .	" 1755.—	" 2000.—

Polgárháboru Bulgáriában.

Bolgár parasztok és ellenforradalmárok harca.

Szófia, június 14. Az ellenforradalmi csapatok Várna alatt állanak s megkezdtek a város ostromát. Várna lángokban áll.

A posta, távirat és telefon működése magánosok részére még mindig szünetel. Nyugalom csak Bulgária északi részében van.

Vidin mellett az ellenforradalmár parasztok megütköztek a kormány reguláris csapataival s szabályszerű harc folyt le, amelyben égyukat és gépfegyvereket használtak. Az ellenforradalmárok élére Sztambulinszky hive, egy Zsudeff nevű tiszt állt.

A Dunánál fekvő Szamovics mellett — mint Bulgáriából menekült ellenforradalmárok beszélik — három napos heves harc folyt, amely június tizedikén reggel kezdődött és tizenkettedikének alkonyatáig tartott. A zöld ellenforradalmi gárda emberei szabályszerű egyenruhába vannak öltöztetve és fegyverrel, valamint municióval kellőképp fel vannak szerelve. A három napos harc az új kormány csapatainak teljes győzelmével végződött, s az ellenforradalmárok vezetői kénytelenek voltak a Dunán átkelni és Islazunál román területre menekülni. Ezek közt a menekülők között volt Opoft, volt miniszter is, akit Zsirnoff Stefan, Voicu Voicoff kísérték át a határon. A harcot revolverekkel és kártyákkal vívták meg.

A román belügyminiszter sürgős rendeletben értesítette a határmenti falvak és városok előljáróságait, hogy a bolgár menekülteket tisztességesen fogadják és ideiglenes elhelyezésükről gondoskodjanak.

Szófia, június 14. Legújabb hírek szerint az új kormány által kinevezett vezérkari főnök, Lazarevoff ma Filippopoliszba érkezett s onnan fogja kiadni rendelkezéseit az ellenforradalmi megmozdulások leverésére.

Athénből érkezett jelentés szerint közli a Times, hogy a görög, román és jugoszláv kormányok közösen fognak állást foglalni a bolgár kérdésben.

Felemelte a kincstár a dohány és a só árát.

70—100 százalékos áremelkedés.

Bukarest, június 14. A pénzügyminisztérium rendeletet adott ki, amely szerint az állami egyedárusítás alá eső összes cikkek árát emeli. Az emelés bizonyos cikkeknel eléri a száz százalékot is. A dohány árak 50—70 százalékkal fognak emelkedni s a következőképpen változnak:

Regal dohány az eddigi 50 leu helyett 60, Lux 20 helyett 40, I. minőség 15 helyett 25, II. minőség 10 helyett 15, III. minőség 5 helyett 7 leu 50 bani lesz. A cigaretták ára a következő lesz: Regale RMS. szópóka nélkül 60 bani helyett 1 lei, Intim RMS. szópóka nélkül 50 bani helyett 90 bani, Regale RMS. szópókával 50 bani helyett 80, Principele Carol 50 helyett 80, Intim RMS. szópókával 40 helyett 70, Regale 40 helyett 60, Intim Club 30 helyett 50, Mircea 30 helyett 60, Principesa 25 helyett 50, Cingasa 25 helyett 50, Dame 25 helyett 40, Dorobanti 20 helyett 30, Militare 15 helyett 20, Funktionar 12.50 helyett 25, Natiune 6.50 helyett 10 bani lesz darabonként. A szivarok árát is hasonló mértékben emeli a jövedék.

A só ára az eddigi kilónkénti egy leu helyett 1.20, illetőleg 1.50 lesz.

Különleges csemegeárak
Jégbehűtött italok csak a

„Federala Crisul“

Bémer-téri fiókjának bodegájában kaphatók. Ugyanott fűszerárak legolcsóbb árban.

Az angol sajtó a jóvátételi konferencia összehívását követeli.

Elkészült a belga közvetítő ajánlat.

London, június 14. Az angol lapok hatalmas cikkekben foglalkoznak a német memorandummal. Az angol lapoknak az a véleménye, hogy a jóvátétel ügyében konferencia hívandó össze.

Az „Observer“ legfontosabbnak Németországnak azt a javaslatát tartja, hogy nemzetközi bizottság állapítsa meg Németország teljesítőképességét. Nem kell hangsúlyozni — írja az „Observer“ — hogy oly nemzetgazdászok, mint Baldwin és Bradbury, a jóvátételi összeget Németország jelenlegi teljesítőképessége alapján fogják megállapítani. Iparának gazdagsága ma nem a Ruhrvidéken, sem pedig Németország belsejében van, hanem Londonban és New Yorkban. Németországnak nincs beső adóssága, föl lehet tételezni tehát, hogy meg fogja-e fizetni a januári konferencián követelt tételeket. Egy másik helyen azt írja az „Observer“, hogy ha a német memorandum nem is olyan, hogy azt a jelenlegi formájában el lehetne fogadni, azonban föltétlenül megérdemli, hogy tárgyaljanak róla.

A Sunday Times nyomtatékosan föl hívja a kormányt arra, hogy minden erejével hasson oda, hogy a német javaslatot a szövetségesek egy konferencia alapjául elfogadják.

Amennyiben a jóvátételi kérdés tisztán pénzügyi és gazdasági kérdés, a német jegyzék hatásmas lépést jelent a racionális megoldáshoz. Kétségtelenül vannak a javaslatban részek, melyek inkább katonai, mint pénzügyi jellegűek. Ezekkel szemben azonban Anglia nincsen közvetlenül komolyan érdekelve. Anglia és egész Európa legfőbb érdeke az, hogy a politika és stratégia problémáit, melyek főként egy kiszámíthatatlan jövő problémái, elválasszák a gazdasági és pénzügyi problémáktól, melyek a jelen pillanatnak legégetőbb problémái.

A londoni belga követ tegnap átadta Curzonnak a belga közvetítő ajánlatot, amely a jóvátételi összeget 40 milliárdban állapítja meg.

Cseh tiltakozás a román moratórium ellen.

A prágai hivatalos lap követelése.

Prágából jelentik: Prágában nagy felháborodást keltett a román kormány azon intézkedése, amely tizenkét esztendőre elodázza a külföldi román magántartozások rendezését. A csehek hangulatát talán a legújabbban a prágai kormány hivatalos lapjának, a „Ceskoslovenska Republik“-nak cikke világítja meg, amely azonnali repesszáliákat hirdet. A cseh kormánylap a következőket írja:

— A román kormány rendelete folytán a román állampolgárok külföldi adósságai nem perelhetők. Fel kell vetni a kérdést, hogy mi lenne a következménye annak, ha más államok is hasonló rendszabályokhoz nyulnának és követnék Románia példáját? A példák, főként a rossz példák, mindig követőkre találnak. Az említett törvény a csehszlovák exporteurókat és iparosokat is érinti, akik Romániába hitelre szállítottak. Nagyon nehéz a törvény által okozott veszteségeket felbecsülni, azonban el kell készülnünk arra, hogy ezek az összegek viszonyainkhoz képest igen jelentékenyek lesznek.

Az utóbbi időben a csehszlovák—román kereskedelem szép fejlődésnek indult, a további fejlődése azonban lehetetlen, mivel a bizalomnak meg kell szünnie és Romániába nem lehet hitelre árut szállítani. Természetesen ez e körülmény nem csak bennünket sujt,

hanem Románia polgárait is érzékelni fogja.

A prágai kormány bizonyára meg fogja a módját találni annak, hogy megfelelő re-

A brüsszeli kamara ülésén Vanderwee szocialista beszédet mondott, amelyben az óhaját fejezte ki, hogy a szövetségesek akkor is folytassák egymásközött az eszakeresét a jóvátételről, ha a passzív ellentállás megszüntetése nem sikerülne. Érthetővé válik, hogy a Ruhr lakosság ragaszkodik az ellentálláshoz. A beszédet a többi párt tiltakozó közbeszólásokkal kísérték.

Jasper védelmezte a szövetséges kormányok eljárását, kifejtve az ellentállás megszüntetésének szükségét.

Dortmundból jelentik: A franciák elfogtak egy embert, aki állítólag azonos a franciák gyilkosával. Sikertelenül elmenekülnie, üldözés közben agyonlőtték. Az állítólagos gyilkos azelőtt német rendőr volt.

Katonai megszállás helyett ipari megszállás.

Az „Echo de Paris“ londoni jelentése szerint az angol kormány megegyezést igyekszik létrehozni azon az alapon, hogy Németország szüntesse be az ellenállást, ennek ellenében a katonai megszállást ipari megszállásra változtatnák át és a német javaslatokat megvizsgálnák.

Kiterjesztették az ostromállapotot.

Német jelentések szerint egyébként helyzet nagyon izzó. Rechlinghausen városát megszállatlan területen fekszik, a franciák pénzbiroságot vetettek ki, mert egy házból rálőttek egy francia tisztre.

A franciák Dortmundon és Rechlinghausenen kívül Vannehen, Emehen és Höchstein is elrendelték a szigorú ostromállapotot. Ez kilenc órától reggel öt óráig tilos az utcájárni.

Mainzi jelentés közli, hogy a hadifővényszék hatálra ítélte a badeni aniliny-mérnököt, mert szabotáziási kísérleteknél segített meg és robbanó anyagokat találtak nála. Az elítélt mérnök a tárgyaláson beismerő vallomást tett.

torziókat alkalmazzon, habár igen nehéz dolgot illetéknéppen megoldani.

A „Ceskoslovenska Republika“ cikke mindig a különböző prágai minisztériumok inspirálják. A Romániával szembeni repesszáliákat sürgető cikk is tehát csak a prágai kormány tudtával jelenhetett meg, amelyek körülményből messzemenő következtetések lehet levonni.

Banca Agrara din Oradea-Mare
Nagyvárad Agrár Takarékpénztár Részv.-Társ.

Devizakötésekre jogosított bank.

Legelőnyösebben és leggyorsabban teljesít vételi és eladási megbízásokat az összes külföldi piacokra.

Telefonszám 6-58, 6-14, 6-62.

Erdély legrégibb
**késműves és
látszerész üzlete**

KunMátyás fia
CLUJ, Calea Victoriei 2.

Tőzsdei jelentések.

Zürich június 14. Zárlat: Berlin 00053 —, Amsterdam 218'30, Newyork 557'50, London 571'—, Páris 3535'00 Milanó 2580'00, Prága 665'00 Budapest 008'—, Belgrád 695, Bucarest —, Varsó 00088 Bécs 00078 —, Bélyegzett 00078'50.

Bukarest, június 14. Zárlat. Devizák: Páris 1272, London 910—, Newyork 198, Olasz 930, Svájc 35'75, Prága 590—, Wien 029 —, Berlin 24— Budapest 3'75.

Valuták: Márka 35 38, angol font 900-920 Francia frank 1300—1330, svájci frank 5—36, olasz lira 900—920, dinár 200—210 Dollár 200—202, osztrák 27—28—, magyar —350, szokol 580—600.

Budapest, jun. 14. Zárlat. (Hivatalos) London 31350—31950, Berlin 650—695, Páris 32—444, Belgrád 75—7750, Varsó 970 1020, Prága 202—210, Zürich 1215—1250 Bukarest 5—37.

Pénzvilág a legelterjedtebb bel- és külföldi közgazdasági folyóirat.

NYILTTÉR.**Talált briliáns.**

ak sem örülhet jobban, mintha egy igazán vezetéses estét szerez magának azzal, hogy megnézi a jelenkor legnagyobb filmjét, a szungel csodáját, mely szombattól kezdve rész helyett, csak 3 részre összevonva kerül az Apolló és Atlantic mozgókban bemutatásra. Siessen tehát jegyét előre megváltani.

R. Sp.

Üveg árjegyzék!!!

Csiszolt boros pohár . . .	3'50	Leu
Csiszolt likőrös pohár . . .	3'50	"
Csiszolt vizes pohár . . .	4'—	"
Csiszolt likőrös készlet . . .	41'—	"
Csiszolt vizes készlet . . .	46'—	"
Csiszolt boros készlet . . .	51'—	"
Ebédőkészlet aranyozott . . .	970'—	"
Mosdókészlet színes . . .	455'—	"
Csiszolt virágváza	20'—	"

Befőttes és uborkás üveg. Hólyagpapír és spárga.

Eladás nagyban és kicsinyben

Kereskedők kérjenek árjegyzéket!

KOMLÓS TESTVÉREK

nagykereskedők. Gyári raktár üveg, porcellán, lámpa és táblaüveg, kőedény Oradea-Mare—Nagyvárad, Zöldfa-utca 13. TELEFON 3—72.

SPORT**A tegnapi trialmérkőzésnek**

nyon kevés sportértéke volt. A játékosok nyon későn jöttek annyira össze, hogy két enge csapatot szembe lehetett egymással itani. A mérkőzést a nagyágyuk nem vet- t komolyan és így bizony a tegnapi triál m sok alapot nyújtott a szövetségi kapi- tányak a válogatott csapat összeállításához.

A szövetségi kapitány nehéz munkáját onban mégis megkönnyíti, hogy a legtöbb sztra beállítandó játékos személye nem vi- ti. Így a Ströck I.—Barta—Székely közvetlen delem is minden vitán felül áll. A két első half posztján Raducziner és Guru ál- nak konkurrencia nélkül, ellenben baj van centerhalf körül. Kiniglit a bukaresti mecs- on sulyosan lerugták, úgy, hogy vasárnap kibja mérkőzésén nem is vehet részt. Ha 2 ig nem gyógyulna meg, úgy nehéz hely- be jutna a szövetségi kapitány, akinek eb- az esetben Franz, Csillag és Nagy Ele- között kellene választania. A csatársor

Drescher—Rónai—Kubicsek balszárnya a le- hető legjobb, ellenben a jobbszárny a csapat Akhilles sarka.

Mig balszélsőnk kettő is volna, jobbszél- sőnk csak egy van ezidőszert, ha Ströck II. játszik a jobb szélen, ez azonban az ered- ményesség rovására megy, mert az összekö- tőbe kombinált Micsinaiban nem bizunk. Sokkal jobb lenne, ha Ströck összekötőt játszhatnék és tudnánk megfelelő szélsőt ta- lálni. Ketten jöhetnek számításba, Csiri és Zsiga. Minthogy Csiri ezidőszert gyenge, Zsiga pedig az utóbbi meccsen javuló for- mát mutatott, azt tanácsoljuk a szövetségi kapitánynak, nézze végig vasárnap Kolozs- váron a Haggibor—Törekvés meccset és ha úgy találja, hogy Zsiga ott, válogatott ellen- fele, Jakobi ellen megállja a helyét, tegye őt a jobbszélre és Ströcköt az összekötőbe, ellenkező esetben nincs más megoldás, mint a Micsinai—Ströck jobbszárny.

Mindenesetre bizalommal nézünk a szö- vetségi kapitány munkája elé, mert hisszük, hogy csak a legjobb csapatot fogja össze- állítani.

Kinizsi—NAC, Haggibor—Törekvés, TAC—Egyetértés. Mindhárom kitűnő váradi csapatnak kemény napja lesz vasárnap. A NAC itthon a Kinizsivel, a Törekvés Kolozs- váron a Haggiborral, az Egyetértés pedig Temesváron a TAC-al mérkőzik. Nagyon hizelgő lenne Várad sportjára, ha mindegyik mérkőzés a váradi csapatok győzelmét ered- ményezné.

Egy operett története.

Regény a „Nagyváradi Napló”-nak.

Irta Zsoldos László.

76

A „Ferenc udvar”-ban belenyomott a kapus markába egy ötvenkoronást (ebből visszajár huszonkettő, száznolcvankilencből kivonva huszonnyolc, az százhatvanegy) s kifizette belőle a heti szállást. A temetkezési vállalkozónál pedig, aki már a folyosón várta, megrendelte a hetvenkoronás temetést.

— No, — gondolkozott hangosan a zeneszerző, végigheveredvén a szobában a barna kanapén — Budapestén egyenest a régi szobaasszonyomhoz hajtattunk és ott kell meghuzódnunk mindaddig, a míg be nem tudok butorozni valami szerény kis lakást. Ha Apafi mostanában megírná a szöveget és én ujjabb előleget kapok a darabra, akkor várni kell addig, a míg a gázsimból, már a mennyire egyáltalában lehetséges, össze nem raktunk egypár forintot. Nincs más megoldás, édes fiacskám, nincs más megoldás.

— Csak a méltóságos ur ne adott volna találkát uzsonnára. Meg vacsorára, folytatta a homlokára szorítva a tenyerét. — Félek, hogy nem bírja a bugyellárisunk ezt az elő- kelő étkezést.

XX. FEJEZET.

Igaz is, ez rettenetes volt. Reszketni a garasért, hogy kifussa belőle a költség és együtt ebédelni, délután együtt uzsonnázni, este meg vacsorázni — jó drágán — a méltóságossal, a ki olyan tüntetően hangoztatta nekik, hogy mennyire örül, hogy ilyen ked- ves ismerősökre bukkant már az évad elején (csodálatos egy leereszkedés) hogy ugyszól- ván lehetetlenség volt megszabadulniok tőle.

— Hejh, — fohászkodott magában a kis muzsikás, a mikor a fenyegető pénztelensé- gen töprengett — nem jó nagyurakkal egy tálból cseresznyét enni! — Mert az élelemre s apró kiadásokra szánt harminchat korona ezeknek a társas étkezéseknek a során úgy elfogyott, hogy hétfőn délbén, a temetés napján, az utolsó ebéden szegény Ollár kény- telen volt hozzányulni a második osztályu vasuti jegy árához, egy korona két fillért sikkasztván el belőle az ebédszámla pótlására.

— Borzasztó, mondta a feleségének ebéd végeztével, a hogy elbucsuzkodván a méltó- ságostól, kettesben bandukoltak az „Inceszék- udvar” felé a temetésre — most már nem tudom, hogy fogunk második osztályon utazni. Hiányzik az utiköltségből egy korona két fillér.]

— Akkor megyünk harmadik osztályon, — válaszolta elszántan a fiatal asszony az új fekete keztyűjét gombolgatva — de itt nem maradhatunk tovább.

— Hát jó, — bólintgatott rá Ollár — megyünk harmadikon. Csakhogy az szörnyű terhes lesz ám neked, angyalom, azon a hosszú uton.

Tera vállat vont.

— Ha veled vagyok, nekem mindig úgy elrepül az időm, mintha álom volna. — S ábrándosan kacintott a boglyas fejű férfiúra.

Temetés után (pap tíz korona, keztyű három, sirások nyolcvan fillér, most még csak a temetésrendező van hátra, az hetven, az nyolcvan, nyolcvanhárom korona nyolc- van, vasut harmadikon csak husz, marad még tisztán tíz korona harmincnyolc a bor- ravalón és csip csupon kívül) bekopogtatott hozzájuk a „Ferenc udvar”-ba a temetés- rendező.

(Folyt. köv.)

Megnyilik a nagyváradi LIDÓ!

Az Ezredévi Emlék-téren (Parcul Eminescu) épült gyönyörűen parkirozott és a minden igényt kielégítő komforttal berendezett

Lidó kerti étterem cukrászda és kávéház

e hó 16 án nyílik meg A meg- nyitáson hangverseny nyújt szórakozást a közönségnek.

Kálmán & Szirmai Utlevél- és vizumügyekben

**olcsó
gyors
megbízható
pontos**

Kérjen árajánlatot
**Benedek
címfestőtől**
Sas passage
Zöldfa-udvar

GRAPHICA

APRÓ HIRDETESEK

Egy szó ára 150, a legkisebb apróhirdetés ára 10 szóig 15 lei.

LEVELEZÉS.

Intelligens korrek, független barna férfit szórakoztató partnerül keresek. Leveleket „Fiatalkor” jellegre a kiadóba. 5646

Adás-Vétel

Jókarban levő Remington-írógép eladó. Cím a Központi Ujságíródában.

Eladó ház Sal Ferenc-utca 14. és Szacsavay-utca 11. sz. alatt kedvező árt. Értekezhetni lehet kizárólag Feledi Sándornál, Szaniszló-utca 63.

Beöthy Ödön-u 19
Jókai Mór-u. 12

házak eladók!

Értekezni:

Benedek

cukorkaüzlet Bémer-tér.

Bélyeggyűjtők figyelmébe! Külföldi bélyegek nagy választékban, valamint bélyeg-csomagolók kaphatók a Központi Ujságíródában.

Egy jó állapotban levő disznóbőr utazóbőrönd eladó. Cím a kiadóban.

Központban levő 2 szoba előszobás lakószobát elcserélném ugyanígy. Cím a kiadóhivatalban. 76

Kalapsomagoló papir minden színben legolcsóbban beszerezhető a Központi Ujságíródában.

Allást nyer

Ujságkihordónót keres fix fizetéssel a Központi Ujságíróda, Rákóczi ut. 1.

Gépi varrólányok felvételnek Kesztenbaum Julia fűzőüzlet, Rákóczi-ut. 5636

KÜLÖNFÉLE

Perfect főzőnő ajánlkozik uri házhoz. Magyar-u. 16, ajtó 8. 5638

Keresek azonnali butorított szobát, lehetőleg központba. Címeket Központi Ujságíródába kérek.

Kereskedelmi jártassággal bíró fiatalember raktárnoki, falügyelői, utazót és ehhez hasonló állást keres. Cím Szt János-utca 30. Tözsde.

Roman, francia, német fordításokat a legprecízebben végez a Nagyváradai Napló kiadóhivatala.

Perfect gépirónó, ki pénztárkezelésben, könyvelésben, valamint az összes irodai teendőkben jártas, állást keres. Cím a kiadóban. 5631

Intelligens izr. leány, ki a háztartás minden ágában jártas, varráshoz ért, szépen kézimunkázik, elmenne nevelőnőnek, házikisasszonynak, vagy társalkodónőnek vidékre is uri családhoz. Cím a kiadóban. 5643

Egy szódavégző jó állapotban eladó. Schwimmer József, Zöldfa-utca 8. sz. 5645

Fekete fényezett zongora tizenháromezer leier eladó. Pece-utca 12.

Két szoba konyhás lakás Ujvároson, központi helyen átvethető. Értékes Adásvételi Rt-nél Parcul (Széchenyi-tér) d. u. 4-6 között.

Két üzlethelyiség eladó. Értekezni Ugyenkségi irodában Uri-u. 11. 5635

Az „Építési és Telekadásvételi Részvénytársaság” napi értesítője.

Intézeti helyiség: Parcul Traian (Széchenyi-tér) 12. Értékesítési idő: d. u. 4-6-ig

Ingatlanok eladását elvállaljuk, ingatlanok adás-vételét közvetítjük. Házaik kezelését elvállaljuk. 24 százalékra elvállaljuk magánpénzekelhelyezését. - Kölcsönöket jelzálogi bekebelezésre, kezizálogra megszerzünk. - Utlevél osztályunk az Amerikába utazásra vonatkozó felvilágosítókat utbaigazításokat ad

Eladó ingatlanok:

Csengeri-u. 25. sz. ház kisebb része, van benne 1 darab 3 szobás, 1 darab 1 szobás lakás. - Szacsavay-utcán egy ház átadó 3 szobás szép lakással, egy utcai szobával, közel a zsidó templomhoz, 300.000 lei. - Szacsavay-utcán egy ház átadó gyönyörű lakással, üzlettel, istállóval, kocsi-szinnel, ipartelepnek nagyon alkalmas. - Szacsavay-utcán egy ház átadó szép lakással, tágas, szép műhellyel. - Kereszt-u. 9. sz. nagy bérház több részben is eladó. - Kertész-utca 12-a több lakással, kerttel. - Széles-utca 1. szám. A régi vashíddal szemben, előnyös vételi feltételek. - Heltai-utca 6. sz. több lakással. - Pece-utca 18. sz. ház 7 lakással, nagy fronttal. - Velencepart nagy raktár, szép lakás, gyári helyiségnek, ipartelepnek nagyon alkalmas.

Kolozsvári-utcán bérház fűszerüzlettel, modern lakásokkal. Lukács György-utca 42. sz. ház több lakással, akár egészben, akár kisebb részben eladó. - Kálvária-utcán gyönyörű villa 5 szobás szép lakással. Kálvária-utca 64. sz. fél-emeletes épület több lakással. - Kálvária-utca 64. sz. ház, 3 darab 1 szobás, 1 darab 2 szobás lakással, kerttel, vételár egyharmad része rajta maradhat. - Kálvária-utca 54. sz. 5 lakással, nagy telekkel. - Magyar-utca 4. alatt most épült új uri magánház. - Szállodának, vállalatnak alkalmas 16 szoba és melléképítményeiből és egy önálló lakásból álló kettős épület gyönyörű berendezéssel eladó. Az egész elfoglalható. - Lipót-utcán ház 2 lakással, fűszerüzlettel, bodogával. - Fecske-utca 9. sz. ház 2 lakással, istállóval. Alsó Nilgésztelep 100-16. ház, 8 lakással eladó. - Szállás-utca 22. sz. a. 1 üzem, 2 szoba, előszoba, 3 darab 1 szobás lakás, istálló 8 lóra, magtár és pince. - Uri-utcán 8 db 1 szobás lakással, nagy műhely. - Tenkei járásban évtizedek óta fennálló, kitűnő fűszer- és vasüzlet, korlátlan italmérés, kávéház, faraktár lakással átadó. - Teleki-utca 9. alatti bérházban tágas száraz pince és raktárhelyiség bérbeadó. Ezenkívül sok ház eladó. Lakásokat magas áron bérbeadjuk. - Eladó házat, vagy üzletet jelentse be intézetünknek.

24% kamatra keresünk magánpénzt teljes fedezetel. Adásvételi Rt. Parcul Traian (Széchenyi-tér) 12. Értékesítés délután. 76

Remélem tudja már hogy leggyorsabban intézi el

utlevél ügyeit és VIZUMÁT

Kolozsváron, Brassóban és Bukarestben DEUTSCH és FIA futáirodája Palace (volt Pannónia kávéház).

Permetező

permetezőrészek, gummilapok, csövek, kaszák, kasszakövek, épület- és butor-vasalás

nagy választékban! STERN JÓZSEF cégnél Zöldfa-utca 10

Perzsaszőnyeg

gyönyörű mintával legjobb minőségű 3x4 méter 12 szemes mélyes evőeszköz és valódi ezüst tárgyak, bizomány árú sürgősen elad

Sternbergnél Szt László-tér Telefon 13-45.

„METEOR”
palagvár r.-t.
Fugyivásárhely, Biharmegye
ajánlja kitűnő minőségű
asbest paláját.

„Lloyd” 1032

Uj! hölgyfodrászat Uj!

manicűr-szalón és uri fodrászat nyílt

Körös-utca 3. sz. alatt,

hol modern hajmunkák, paróka-készítések és vizondolások a legpon-tosabban készülnek!

Szíves pártfogást kér ZALDER és BAJTAY

Uj burgonyát

vason és félvasonos tételekben prima minőségben szállítunk!!!

Pór Testvérek, Timisoara.
Sürgőnycim: Product.

Téli szalámit

„Hermes” 8296.

kgját 90— (kilencven) leier szállítunk prompt franco lakhelyre 5—10 kgros postacsomagokban.

Creditul Technic Transilvanean,
Sibiu, Schewis-utca 10. szám.

Cséplőgarnitura

6-os Umrath-gyártmányu eladó. —

PROMETHEUS irodájában Szarvassor 1. sz.

Első és legnagyobb francia hajóstársaság.

Luxusgőzösök New-York, Cuba, Mexicoba stb. Bukarest, Páris Havre utvonalon át.

LLOYD 1639

Vezérképvislet Nagy-Románia részére

Adolf Salomon Fia

Bukarest, Strada Paris 14.

Legnagyobb kényelem, gyors utazás, kitűnő ellátás, elsőrangú kiszolgálás, külön kajüttök.

Kérjen árajánlatot

a gyáros
a vállalkozó
a kereskedő

ha olcsón és eredményesen akar hirdetni

LLOYD EXPRESS

hirdetési irodától CLUJ-KOLOZSVÁR Strada Juliusz Maniu 4. TELEFON 15-55.

Kidolgoz propaganda-tervezeteket, elhelyez eredeti tarifák szerint hirdetéseket a világ bármely lapjában.

Az üzlettem kiárulom
mélven leszál-
litott árak mellett.

GANCZ SÁNDOR, Zöldfa-utca 21.

Az

ARADI HIRLAP

és a

Temesvári Hirlap

megelőzve a többi erdélyi lapokat, az új arad-nagyvárad vasut gyors közlekedése révén d. e. 11 órakor kapható Nagy-váradon a Központi Ujságíróda összes el-
árusító bódéiban, valamint
az összes rikkancsainál.